

Memo

AAN : Commissie van Bestuur en Economie

VAN : Wethouder P.J. Valstar

DATUM : 28 januari 2025

BETREFT : Informerend memo over verzwaring laagspanningsnet

Middels deze memo informeer ik u over het programma "Buurtgerichte Aanpak" van de netbeheerder Westland Infra. Met dit programma richt de netbeheerder zich op het verbeteren van de laagspanningsnetten in de gemeente Westland, met als doel de betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening in de verschillende wijken en buurten op het vereiste niveau te brengen en te onderhouden. Op deze manier worden congestieproblemen op het Westlandse laagspanningsnet vrijwel vermeden. Gemeente Westland kent op dit moment als één van de weinige Nederlandse gemeenten nagenoeg **géén congestieproblemen**. Het is essentieel voor de dagelijkse leefbaarheid en economische activiteiten in onze regio dat dit in de toekomst ook zo blijft. De buurtgerichte aanpak van Westland Infra draagt hier in positieve zin aan bij.

Het is van belang dat de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de noodzaak, achtergrond, werkwijze en belangrijke aspecten van het programma van Westland Infra. Naast het informerende karakter van deze memo vraagt de netbeheerder ook het vertrouwen van de Westlandse raad in de aanpak van dit programma.

1. Achtergrond

Doordat de Nederlandse maatschappij verduurzaamt en elektrificatie daarin een belangrijke rol speelt, wordt ons elektriciteitsnet zwaarder en anders belast dan we in het verleden gewend zijn. Om deze verandering te faciliteren en netcongestie te voorkomen, dient het elektriciteitsnet binnen gemeente Westland verzwakt te worden. De verwachting is dat we in de huidige Westlandse situatie tegen 2035 bij circa 90km laagspanningskabels en 300 distributietransformatoren een capaciteitstekort ondervinden. Daarnaast verwacht Westland Infra dat hun klanten steeds vaker last krijgen van spanningsproblemen. Voorbeelden van spanningsproblemen zijn o.a. zonnepanelen die niet meer opwekken door het uitschakelen van omvormers, knipperende lampen of apparaten, het niet optimaal werken van warmtepompen en beperkingen in het opladen van elektrisch vervoer. Voorbeelden van capaciteitsproblemen zijn o.a. distributiestationen en kabels die overbelast raken, waardoor de levensduur wordt verkort. Overbelasting kan zorgen voor uitval van stroomlevering en zorgt voor beperkte mogelijkheid tot elektrificatie als onderdeel van de transitie.

2. Werkwijze

Waar Westland Infra voorheen reactief acteerde op meldingen van spannings- of capaciteitsproblemen en deze individueel oploste, kiezen zij er met de Buurtgerichte Aanpak voor om proactief de buurten integraal aan te pakken. Werkzaamheden die nu in de

Buurtgerichte Aanpak uitgevoerd gaan worden, werden normaliter uitgevoerd bij het oplossen van een enkel knelpunt.

Het betreft hier dus geen extra werkzaamheden, maar werkzaamheden die per buurt geclusterd worden door gebruik te maken van scenario's en huidige belasting.

Op deze manier kan de netbeheerder efficiënter werken en zijn zij proactief en voorspelbaar naar de omgeving.

Het verzorgingsgebied van Westland Infra bestaat uit de gemeente Westland, Midden-Delfland en een deel van het Botlek gebied. De gemeente Westland is door het CBS opgedeeld in 87 buurten. Een buurt kan een dorpskern of een buitengebied zijn. Aan de hand van de huidige belasting en toekomstige ontwikkelingen in de vorm van scenariostudies heeft de netbeheerder per buurt vastgesteld hoeveel spannings- en capaciteitsproblemen, oftewel overbelaste kabels en transformatoren zijn. Deze waardes heeft de netbeheerder per buurt bij elkaar opgeteld, waarna zij tot een prioriteitenlijst zijn gekomen. Van boven naar beneden werkt Westland Infra de komende 10 jaar buurt voor buurt uit, om het laagspanningsnet in de gemeente Westland weer toekomstbestendig te maken. Op dit moment (eind 2024) is het laagspanningsnet niet toekomstbestendig. Het toekomstbestendig maken van het laagspanningsnet wordt gedaan door o.a. extra elektriciteitshuisjes te plaatsen en deze in te lassen in het bestaande elektriciteitsnet. Westland Infra heeft voor de gemeente Westland reeds ambtelijk een presentatie gegeven over de Buurtgerichte Aanpak, waarbij o.a. beleidsmedewerkers en vergunningverleners aanwezig waren. Binnenkort plannen zij per buurt een nieuwe sessie met de gemeente om de mogelijke nieuwe stationslocaties te bespreken, met als doel het vergunningsproces te versoepelen. Deze sessies (ook wel taskforce genoemd) worden gezamenlijk opgewerkt met gemeente Westland en hier ook integraal in de organisatie belegd.

3. Planning

De eerste buurt, Pijletuinen in Naaldwijk, wordt momenteel uitgewerkt. Naar verwachting start de netbeheerder in Q1 2026 met de uitvoering van deze buurt. Tegelijkertijd starten zij met de uitvoering van een buurt in de gemeente Midden-Delfland en een half jaar later met Kleine Geest en Molenwijk in Monster. Het eerste jaar worden 2 buurten met prioriteit aangepakt, waarna Westland Infra jaarlijks opschaaft met de Buurtgerichte Aanpak om rond 2035 gereed te zijn met dit programma. Op deze manier ondervinden bewoners en ondernemers binnen gemeente Westland geen hinder door het veranderende energiegebruik.

4. Communicatie, participatie en mogelijke overlast

In samenspraak met de vergunningverlener van de gemeente Westland zoekt de netbeheerder naar een geschikte stationslocatie in de buurten. Na ontvangst van de benodigde vergunningen informeren zij bewoners tijdig per brief over de werkzaamheden bij hen in de buurt. Vervolgens worden de bewoners geïnformeerd per brief over meer concrete informatie, zoals geplande werkzaamheden, uitvoeringsdata, nieuw te plaatsen elektriciteitshuisjes, verkeersomleidingen en eventuele maatregelen die van invloed kunnen zijn op hun dagelijks leven.

Hoewel de Buurtgerichte Aanpak essentieel is voor het verbeteren van de elektriciteitsvoorziening, kan het leiden tot tijdelijke overlast voor de bewoners van de betrokken wijken.

Deze mogelijke overlast omvat:

1. **Tijdelijke stroomonderbrekingen:** In sommige gevallen zijn tijdelijke stroomonderbrekingen nodig om de werkzaamheden veilig uit te voeren. Bewoners worden hierover tijdig geïnformeerd.
2. **Werkverkeer:** Er zijn momenten waarop een graafmachine of een hijskraan de straten doorkruist. Dit kan tijdelijke verkeershinder veroorzaken.
3. **Geluidsoverlast:** Bij de plaatsing van een elektriciteitshuisjes vinden vooraf heiwerkzaamheden plaats. Als gevolg hiervan kan geluidsoverlast optreden.

De Buurtgerichte Aanpak kent in die zin geen aanvullende overlast voor de omgeving, aangezien deze werkzaamheden normaliter uitgevoerd worden bij het verhelpen van individuele knelpunten. De Buurtgerichte Aanpak zorgt er voor dat overlast voor de omgeving juist wordt beperkt door werkzaamheden in buurten te clusteren.

Westland Infra doet er alles aan om de overlast tot een minimum te beperken, de werkzaamheden zo efficiënt mogelijk uit te voeren en de bewoners zo goed mogelijk te informeren. Gemeente Westland en de netbeheerder hebben nauw contact om overlast zo veel als mogelijk te voorkomen en zien er gezamenlijk op toe dat inwoners ordentelijk worden geïnformeerd en meegenomen in het proces.

5. Kosten

De totale kosten van de Buurtgerichte Aanpak zijn op dit moment niet bekend. Kosten die gemaakt worden t.b.v. de Buurtgerichte Aanpak vallen onder reguliere investeringskosten van Westland Infra. Deze kosten worden meegenomen in het reguleringsmodel van de ACM en kunnen uiteindelijk indirect effect hebben op de nettarieven. Per buurt wordt uitgewerkt wat er benodigd is om de laagspanning toekomstbestendig te maken. Aan de hand daarvan kunnen de benodigde werkzaamheden en bijbehorende kosten per buurt worden bepaald. Deze kosten worden jaarlijks opgenomen in de begroting van de netbeheerder. Gemeente Westland kent géén aanvullende kosten door dit programma van de netbeheerder. Wel worden bestaande geplande projecten van gemeente Westland zo veel als mogelijk afgestemd met de plannen van Westland Infra om zodoende de overlast voor inwoners te beperken. Dit zal op korte termijn ambtelijke capaciteit van gemeente Westland vragen, maar op langere termijn worden hier kosten mee bespaard. Immers, aan de vóórkant van het proces worden projecten naast elkaar gelegd en gekeken waar de grond efficiënt opengemaakt kan worden. Daarnaast wordt een strategie opgetuigd om aan de achterkant van het proces de impact van overlast op buurtbewoners te minimaliseren.